

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	295-25/300681
Otsuse kuupäev	15.01.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Mittetulundusühingu Pro Mare vaidlustus Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus riigihankes „Eesti-Läti meretuulepargi projekti (ELWIND) mereimetajate uuring // Marine mammals study for ELWIND“ (viitenumber 300681) ühispakkujate 3BIRD OÜ ja 3Bird K.Gajko J.Ksepko sp.j pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Mittetulundusühing Pro Mare, esindaja Ivar Jüssi Hankija, Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus, esindaja vandeadvokaat Mart Parind Kolmas isik, ühispakkujad 3BIRD OÜ ja 3Bird K.Gajko J.Ksepko sp.j., esindaja Krzysztof Janusz Gajko
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 192 lg 3 p 7, § 197 lg 1 p 4 ja § 198 lg 3 alusel

1. Jätta läbi vaatamata Mittetulundusühingu Pro Mare taotlus kohustada Sihtasutust Keskkonnainvesteeringute Keskus kontrollima pakkumuse madalat hinda ning selgitusi küsima hinnakalkulatsiooni või hinnastamise põhimõtete kohta.
2. Jätta Mittetulundusühing Pro Mare vaidlustus rahuldamata.
3. Jätta Mittetulundusühing Pro Mare menetluskulud (riigilõiv 1280 eurot) tema enda kanda.
4. Mõista Mittetulundusühingult Pro Mare Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus kasuks välja esindaja kulud 1080 eurot käibemaksuta.

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (RHS § 200 lg 4).

---

¹ riigihangete seadus

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 10.10.2025 avaldas Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbi viidava riigihanke „Eesti-Läti meretuulepargi projekti (ELWIND) mereimetajate uuring // Marine mammals study for ELWIND“ (viitenumber 300681) (edaspidi Riigihange) hanketeate.

2. 13.12.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Mittetulundusühingu Pro Mare (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija 03.12.2025 otsusele tunnistada edukaks ühispakkujate 3BIRD OÜ ja 3Bird K.Gajko J.Ksepko sp.j. (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus.

3. Vaidlustuskomisjon teatas 19.12.2025 kirjaga nr 12.2-10/295 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 29.12.2025. ja neile vastamiseks 02.01.2026.

Vaidlustuskomisjoni poolt määratud tähtpäevadeks täiendavaid seisukohti ei esitatud. 13.01.2026 laekunud Vaidlustaja täiendavad seisukohad pole esitatud tähtaegselt ja need tuleb jätta tähelepanuta.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, **Mittetulundusühing Pro Mare**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

4.1. Kolmanda isiku hind Läti uuringualal osutatava pringlitega seotud teenuse kogumaksumuseks (kui olemasolu on tuvastatakse) 1 000 eurot on põhjendamatult madal ja ei taga Riigihanke tehnilistes tingimustes nõutud tulemust.

See maksumus 1000 eurot on käsitletav kui kogu Lätis pringli tuvastamiseks ja hindamiseks ette nähtud tööde eelarveline maht ja tehnilise kirjelduse p-de 1.2., 1.3., 2.11. ja 4.1.7.1. täitmine ei ole selle maksumusega teostatav.

4.2. RHS § 115 lg 1 kohustab hankija kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis nõudma pakkujalt asjakohast samas vormis esitatud selgitust põhjendamatult madala hinna osas.

Tehnilise kirjelduse p-id 1.2 ja 1.3 eeldavad alusandmete kogumist ja täiendamist ning võimalikult täieliku teabe saamist hüljeste ja teiste mereimetajate keskkonnaseisundi kohta. P 2.11 nimetab mõlemas versioonis pringlit (*Phocaena phocaena*) Läti vetes haruldase külalisena (ingl. k. *rare visitor*), keda on tuvastatud kaaspüügist 21 sajandil (*few catches in fishermen's nets in 21st century*). See staatus ei välista pringli esinemist nii, nagu see on mõistetav Eesti puhul - täna teadaolevalt puuduva liigina (ingl. „*is not known to be present*“). Faktiliselt ei ole tehnilises kirjelduses üheselt väljendatud pringli puudumist, vaid on ette nähtud konkreetne tegevus: p 4.1.7.1. teeb kohustuslikuks pringlile potentsiaalselt sobivate elupaikade uurimise ja juhul kui liik esineb, ka mõjude hindamise. Tehniliste tingimuste kogumis tõlgendamine viitab vajadusele see töö teostada eksperthinnanguna või uuringuna, mille peab läbi viima hangitava uuringu osana. Potentsiaalsete elupaikade hindamine Riigihankes on töö, mille aluseks saab olla ainult teaduslikel tõenditel põhinev pringli elupaiga kirjeldamine ja selle võrdlus Läti läänranniku merealaga või empiirilised mõõtmised ELWIND ala(de)l.

Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamine, sh Läti uuringualal osutatavate teenuste osas, on vastuolus tehniliste tingimustega, mis kohustavad tegema pringliga seotud töid. Sellised tööd, isegi vähimas andmeanalüüsi mahus, ületavad 1000 eurot. See summa ei vasta selliste tegevuste maksumusele arvestades tööjookulusid ning väliuuringute logistika ja aparatuuri maksumust ja Kolmanda isiku pakkumus on RHS § 115 kohaselt põhjendamatult madala maksumusega.

5. Hankija, Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus, vaidleb vaidlustusele vastu.

5.1. Riigihankes esitasid tähtjaks pakkumused kaks pakkujat:

- 1) Mittetulundusühing Pro Mare (Vaidlustaja);
- 2) ühispakkujad 3BIRD OÜ ja Krzysztof Gajko 3Bird K.Gajko J.Ksepko sp.j. (Kolmas isik).

04.12.2025 teavitas Hankija pakkujaid enda 03.12.2025 otsusest, millega:

- 1) tunnistas Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumused vastavaks;
- 2) tunnistas Kolmanda isiku pakkumuse edukaks.

5.2. Vaidlustaja on vaidlustanud Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse üksnes põhjusel, et tema hinnangul on Kolmanda isiku pakkumuses esitatud hindamiskriteeriumi „Läti uuringualal osutatava pringlitega seotud teenuse kogumaksumus (kui olemasolu tuvastatakse)“ hinnatav näitaja RHS § 115 mõttes põhjendamatult madal.

Vaidlustaja ei ole vaidlustanud Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsust põhjusel, et pakkumuse kogumaksumus – Eesti ja Läti uuringualal osutatava teenuse kogumaksumus tervikuna – oleks RHS § 115 mõttes põhjendamatult madal.

5.3. Riigihankes moodustavad pakkumuse kogumaksumuse kaks hinnakomponenti:

- 1) Eesti uuringualal osutatava teenuse kogumaksumus,
- 2) Läti uuringualal osutatava teenuse kogumaksumus.

Pringlitega seotud teenuse maksumus ei ole hankelepingu esialgse maksumuse osa, vaid kujutab endast hankelepingu võimaliku muudatuse väärtust juhuks, kui Hankijal osutub vajalikuks kasutada hankelepingu p-is 3.6 sätestatud õigust tellida pringlitele avalduva mõju hindamist (seda kooskõlas RHS § 123 lg 1 p-ga 2).

Hankija otsus jätta pringlitele avalduva mõju hindamine algsest hankelepingu mahust välja ja käsitada seda kui hankelepingu muudatust lähtus kaalutlusest, et teadaolevalt ei esine pringleid Eesti merealal. Samuti on pringlid Läti vetes haruldased külalised, kuid 21. sajandil on kalurite võrkudes vähest saaki registreeritud (vt tehnilise kirjelduse (edaspidi TK) p 2.11). Arvestades, et tegemist on töödega, mille tegemise vajadus ei pruugi realiseeruda, oleks nende tööde vaikimisi hankelepingu mahtu arvamine vastuolus Hankija kohustusega kasutada rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt RHS § 3 p 5 tähenduses.

Eelnev välistabki automaatselt võimaluse, justkui oleks Hankija pringlitega seotud teenuse maksumuse hindamisel pannud toime menetluslikku laadi rikkumise RHS § 115 mõttes, mis omakorda tingiks Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse õigusvastasuse.

Kuivõrd Vaidlustaja ei ole esitanud argumente, millest nähtuks, et Kolmanda isiku pakkumuse kogumaksumus võiks tervikuna olla RHS § 115 tähenduses põhjendamatult madala maksumusega, puudub alus vaidlustuse rahuldamiseks.

5.4. Hankija kontrollis RHS § 114 lg 1 alusel Kolmanda isiku pakkumuse vastavust Riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele (sh TK-le) ja tunnistas pakkumuse vastavaks. Vaidlustaja ei ole vaidlustanud Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsust. Kuivõrd Kolmanda isiku pakkumuse vastavuse temaatika väljub käesoleva vaidlustuse piiridest, tuleks jätta Vaidlustaja etteheide Kolmanda isiku pakkumuse vastavuse osas tähelepanuta.

Pringlitega seotud teenuse maksumus ei sisalda kulusid, mis kaasnevad pringlite tuvastamisega. TK p-is 4.1.7.1 toodud kohustus on hankelepingu algses mahus ning selle maksumus kajastub Läti uuringualal osutatava teenuse kogumaksumuses. Pringlitega seotud teenuse maksumuse alla kuuluvad üksnes tööd, mis on vajalikud mõju hindamise läbiviimiseks vastavalt TK p-idele 1.3.4–1.3.7.

Kuivõrd Vaidlustaja on ekslikult pringlitega seotud teenuse maksumuse alla arvanud ka tööd, mis tegelikult kuuluvad Läti uuringualal osutatava teenuse kogumaksumuse alla, sh kulud pringlite tuvastamiseks, on tal tekkinud väärarusaam, et Kolmanda isiku pakutud maksumusega ei ole võimalik nõutud töid teostada.

5.5. Hankija peab esmalt leidma, et pakkumuse maksumus on hankelepingu eset arvestades põhjendamatult madal ja alles seejärel järgneb talle kohustus asuda välja selgitama maksumuse põhjendatust.² Kui hankija leiab selgituste pinnalt, et pakkumuse maksumus on põhjendamatult madal, kohustub hankija pakkumuse tagasi lükkama (RHS § 115 lg 8).

Isegi juhul, kui asuda seisukohale, et pringlitega seotud teenuse maksumus on pakkumuse maksumuse osa, olles nn üks hinnakomponent (millega Hankija ei nõustu), tuleb vaidlustus jätta siiski rahuldamata. Vaidlustaja etteheited Hankija otsuse õiguspärasuse osas piirduvad üksnes ühe Riigihankes hinnatava näitaja maksumusega. See aga ei ole piisav, et Kolmanda isiku pakkumuse maksumust saaks lugeda põhjendamatult madalaks.

VAKO ja kohtupraktika kohaselt tuleb pakkumuse maksumuse põhjendatuse hindamisel lähtuda pakkumuse kogumaksumusest ning RHS §115 lg 8 alusel pakkumuse tagasilükkamise aluseks ei saa olla üks hinnakomponent.³

Hankija hinnangul on pakkujate mõningane hinnaerinevus tingitud nii erinevatest lähenemistest hinnastamisele kui ka pakutavast metoodikast. Nimelt on pakkujatel ühes tööloigis valitud erinev metoodika – Vaidlustaja kasutab veealuseid mikrofone, Kolmas isik kasutab teiste varasemalt läbiviidud uuringute andmeid, mis on soodsam lähenemine. Kuivõrd Hankija ei ole selles osas Riigihanke alusdokumentides nõudeid ette näinud, on mõlemad metoodikad aktsepteeritavad.

Kuivõrd Hankijal ei tekkinud – ja pidanudki tekkima – kahtlust, et Kolmanda isiku pakkumuse maksumus võiks olla põhjendamatult madal või et sellise maksumusega

---

² VAKOo 199-25/298105 p 9.2.

³ TlnHKO 3-21-1809 p 17, VAKOo 210-25/298779.

hankelepingu sõlmimine võiks ohustada lepingu nõuetekohast täitmist, hindas Hankija pakkumusi vastavalt Riigihankes esitatud hindamiskriteeriumidele ja tunnistas õiguspäraselt Kolmanda isiku pakkumuse edukaks (tegemist on majanduslikult soodsaima pakkumusega).

5.6. Vaidlustaja taotlus kohustada Hankijat kontrollima Kolmanda isiku pakkumuse ebamõistlikult madalat hinda ning küsida pakkujalt selgitusi hinnakalkulatsiooni või hinnastamise põhimõtete kohta (RHS §-d 115–116) tuleb jätta läbi vaatamata, kuivõrd RHS ei näe ette VAKO pädevust kohustada hankijat pakkujalt kindla sisuga dokumenti nõudma või konkreetsete menetlustoimingute tegemiseks.

Nagu VAKO on korduvalt selgitanud⁴, on VAKO pädevuses kontrollida hankija otsuse õiguspärasust ja hankija otsus kehtetuks tunnistada (RHS § 197 lg 1 p 5). Sellele vastavad RHS sätted, mis näevad ette, mis liiki nõudeid saab vaidlustaja VAKO-le esitada. Hankija otsust vaidlustades saab vaidlustaja nõuda vaid otsuse kehtetuks tunnistamist (RHS § 190 lg 4 p 1), mitte aga hankija kohustamist mingite kindlate menetlustoimingute tegemiseks.

6. Kolmas isik, **ühispakkujad 3BIRD OÜ ja 3Bird K.Gajko J.Ksepko sp.j.**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Vaidlustuses esitatud väide põhineb ekslikul eeldusel, et 1 000 euro suurune summa katab kõiki pringlitega (*Phocoena phocoena*) seotud tuvastus - ja vaatlustegevusi Läti territooriumil paiknevas uuringupiirkonnas.

Summa 1000 euro on seotud täiendava *impact assessment* tüüpi tingimusliku töötlemisega, mis vastavalt TK p-ile 4.1.7.1 viiakse läbi ainult siis, kui liigi esinemine leiab kinnitust ning neil on desktop tüüpi ekspertanalüüsi iseloom, mitte eraldi väliuuringu iseloom.

Riigihanke kirjelduses avalikustas Hankija lepingu hinnangulise maksumuse, täpsustamata, kas see hõlmab ainult liigi võimaliku esinemise kontrollimiseks vajalikke töid või ka võimalikke lisatöid, mis tuleb teostada juhul, kui pringli esinemine uuringuala Läti osas kinnitust leiab.

Kolmas isik tõlgendas seda teavet kui kogu lepingu jaoks eraldatud kogusummat, mis hõlmab nii põhitöid kui ka tingimuslikke lisatöid, milleks on „*impact assesment*” ekspertiisi koostamine juhul, kui kõnealust liiki tuvastatakse tuulepargi ehitamise jaoks ettenähtud piirkonnas. Selline tõlgendus jääb hankedokumentide mõistliku tõlgendamise piiridesse.

6.2. Täiendavad tööd tehakse vajaliku hoolsusega ja professionaalselt pakutud 1000 euro eest ning need hõlmavad TK p-ides 1.2, 1.3, 2.11 ja 4.1.7.1 nimetatud tegevusi.

ELWINDi uuringuala Läti osas asuvate pringlite esinemise kontrollimisega seotud tegevused, sealhulgas passiivse akustilise seire kasutamine, olid ette nähtud põhilepingu raames. 1000 euro suurune summa on seotud ainult võimaliku täiendava mõju hindamise (*impact assessment*) läbiviimisega, mida tehakse pärast liigi esinemise kinnitamist.

6.3. Kolmanda isiku poolt kavandatud tööde tegelik maksumus määrati kindlaks pakkumuse koostamise etapis koostatud üksikasjalike kulukalkulatsioonide alusel.

---

⁴ Nt VAKOo 171-18/194960 p 8; 142-22/252746 p 7.

Kõnealustes kalkulatsioonides võeti arvesse nii tööde mahtu, mis on vajalikud liigi võimaliku esinemise tuvastamiseks, kui ka lisatöid, mis tuleb teostada juhul, kui pringli esinemine Läti alal kinnitust leiab, sealhulgas TK p-ides 1.2, 1.3, 2.11 ja 4.1.7.1 osutatud tööd.

Töövõtja poolt pakutud töömaht on täielikult teostatav ja nende teostamine on kavandatud, võttes arvesse meeskonna kogemust, kasutatud töömeetodeid ja lisatööde iseloomu, millel on desktop tüüpi ekspertanalüüside iseloom.

6.4. Esitatud metoodikas võeti arvesse ka elupaiga akustilist uuringut, kuna need mereimetajad on väga tundlikud kõrge mürataseme suhtes, mis on kõige olulisem tegur, mis mõjutab selle liigi esinemist antud piirkonnas. Sellise seire käigus kogutavaid andmeid kasutatakse TK p 4.1.7.1. täitmiseks. Akustilise müra tasemeid käsitlev teave on aluseks ekspertarvamuse koostamisel nii nende loomade esinemise kohta projekti planeeringualal kui ka selle realiseerimise mõju kohta neile. Seda tüüpi analüüsi taustaks on avalikult kättesaadavad mereimetajate seireandmed, keskkonnamõju hindamise aruanded ja teaduspublikatsioonid.

Akustiliste väliuuringutega seotud toiminguid ja aktiivsusi kirjeldatakse kui nõutavaid selles ulatuses, mis vastab uuringu eesmärgile ja on vajalik selleks, et teha kindlaks, kas ELWIND projekti piirkonnas esineb pringleid. Hooldustööd, seadmed ja akustiliste andmete analüüs ei ole siin mainitud summaga hõlmatud.

Summa 1000 euro on seotud täiendava *impact assessment* tüüpi tingimusliku töötlemisega, mis vastavalt TK p-ile 4.1.7.1 viiakse läbi ainult siis, kui liigi esinemine leiab kinnitust ning neil on desktop tüüpi ekspertanalüüsi iseloom, mitte eraldi väliuuringu iseloom.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Vaidlustuses on Vaidlustaja esitanud kaks taotlust:

- 1) tunnistada kehtetuks Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise kohta;
- 2) kohustada Hankijat kontrollima pakkumuse madalat hinda ning selgitusi küsima hinnakalkulatsiooni või hinnastamise põhimõtete kohta.

Vaidlustuskomisjon jätab kohustamise taotluse RHS § 192 lg 3 p-i 7 alusel läbi vaatamata.

RHS § 192 lg 3 p-i 7 kohaselt vaidlustuskomisjon jätab vaidlustuse läbi vaatamata ja tagastab selle oma otsusega vaidlustajale, *kui vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamise õigus*.

Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et hankija otsust vaidlustades saab vaidlustaja nõuda vaid otsuse kehtetuks tunnistamist (RHS § 190 lg 4 p 1), mitte aga hankija kohustamist mingite kindlate menetlustoimingute tegemiseks.

8. Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse õiguspärasus

Vaidlustaja on selle otsuse vaidlustamist põhjendanud sellega, et Kolmanda isiku Läti uuringualal osutatava pringlitega seotud teenuse kogumaksumus 1 000 eurot on põhjendamatult madal ja ei taga Riigihanke tehnilistes tingimustes nõutud tulemust. Vaidlustaja leiab, et Hankija on õigusvastaselt jätnud Kolmanda isiku pakkumuse selle kogumaksumuse 1000 eurot osas RHS § 115 alusel kontrollimata ja pakkumuse tagasi lükkamata.

8.1. „Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad“ kohaselt tuli pakkujal esitada pakkumuses järgmised maksumused:

- 1) Eesti ja Läti uuringualal osutatava teenuse kogumaksumus kokku (osakaal 90);
- 2) Läti uuringualal osutatava pringlitega seotud teenuse kogumaksumus (kui olemasolu on tuvastatakse) (osakaal 10).

Vaidlustaja on esitanud kogumaksumuseks 449 000 eurot ja pringlitega seotud teenuse kogumaksumuseks 99 500 eurot. Kolmanda isiku esitatud vastavad kogumaksumused on 319 000 eurot ja 1000 eurot. Kolmas isik on pakkumuses esitanud ka eraldi Eesti ja Läti uuringualal osutatava teenuse kogumaksumused (vastavalt 192 000 eurot ja 127 000 eurot).

„Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad“ esitatud Eesti ja Läti uuringualal osutatava teenuse kogumaksumus kantakse hankelepingu p-i 3.1: „*Tellija maksab Töövõtjale Töö eest tasu kokku summas _____ eurot (edaspidi Lepingu tasu).*“

Hankelepingu p-i 3.6. kohaselt juhul kui Töö teostamise käigus tuvastatakse pringli (*harbour porpoise*) esinemine Läti ELWIND alal, on Tellijal õigus tellida pringlile avalduva mõju hindamist kogusummas _____ eurot.

8.2. RHS § 115 lg 1 kohaselt kui hankija leiab, et pakkumuse maksumus on hankelepingu eset arvestades põhjendamatult madal, peab hankija kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis nõudma pakkujalt asjakohast samas vormis esitatud selgitust.

Hankijal ei ole tekkinud Kolmanda isiku pakkumuses esitatud Läti uuringualal osutatava pringlitega seotud teenuse kogumaksumuse 1000 eurot osas kahtlust. Hankija põhjenduste kohaselt ei ole pringlitega seotud teenuse kogumaksumus hankelepingu esialgse maksumuse osa, vaid kujutab endast hankelepingu võimaliku muudatuse väärtust juhuks, kui Hankijal osutub vajalikuks kasutada hankelepingu p-is 3.6 sätestatud õigust tellida pringlitele avalduva mõju hindamist.

8.3. RHS § 115 lg 8 on õiguslikuks aluseks lükata pakkumus tagasi siis, kui RHS § 115 lg 1 alusel läbi viidud kontrollimenetluse tulemusena on hankija jaoks selge, et pakkumuse maksumus tervikuna on põhjendamatult madal. RHS § 115 lg 8 ei saa olla õiguslikuks aluseks lükata pakkumus tagasi põhjenduselt, et ühe võimaliku tellitava teenuse maksumus on põhjendamatult madal. Analoogiat kasutades saab asuda seisukohale, et hankija pole kohustatud alustama RHS § 115 lg 1 alusel kontrollimenetlust siis, kui esitatud maksumus tervikuna ei ole hankija hinnangul põhjendamatult madal.

Kohtupraktika kohaselt tuleb põhjendamatult madala maksumuse tuvastamisel hinnata pakkumuse maksumust tervikuna, mitte võrrelda üksikuid ühikhindasid (vt nt Tallinna Ringkonnakohtu otsus 3-17-2544, p 13).

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Riigihankes ei ole võimalik pakkumuse kogumaksumust taandada vaid pringlitega seotud kogumaksumusele. Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse põhjendatuse kahtluse korral oleks tulnud hinnata kogumaksumust tervikuna ja asjaolud, mis seavad pakkumuse tõsiseltvõetavuse kahtluse alla, peaksid hõlmama pakkumuse kogumaksumust kui tervikut.

Kuna Vaidlustaja on lähtunud üksnes pringlitega seotud kogumaksumusest, siis ei saa Hankijale ette heita, et ta ei algatanud RHS § 115 lg 1 alusel kontrollimenetlust Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse osas.

8.4. Isegi kui asuda seisukohale, et kuna hindamiskriteeriumiks on *Läti uuringualal osutatava pringlitega seotud teenuse kogumaksumus (kui olemasolu tuvastatakse) (osakaal 10)* ja selle põhjendatust saab eraldi RHS § 115 alusel kontrollida (millega vaidlustuskomisjon ei nõustu), siis tuleks hinnata seda, kas selle teenusega seotud mahu täitmine esitatud maksumusega võib hankelepingu täitmist ohustada.

Kõigepealt on võimalus, et Läti uuringualal osutatava pringlitega seotud teenust (pringlile avalduva mõju hindamist) üldse ei tellita ja seega ei saa olla tegemist sellises suurusjärgus kuluga, mille tõttu satuks ohtu hankelepingu täitmine tervikuna.

TK p 4.1.7.1 kohaselt *Läti ELWIND alal tuleb uurida, kas seal võiks olla potentsiaalne elupaik pringlile (Phocoena phocoena). Juhul kui liik piirkonnas esineb, tuleb hinnata mõju pringlile (vt punktid 1.3.4–1.3.7).*

Teiseks nõustub vaidlustuskomisjon Hankija ja Kolmanda isikuga, et pringlitega seotud teenuse maksumus ei sisalda kulusid, mis kaasnevad pringlite tuvastamisega – need kulud peavad olema Eesti ja Läti uuringualal osutatava teenuse kogumaksumuses. Alles siis kui selgub, et pringlid piirkonnas esinevad, siis otsustab tellija seda, kas ta pringlite mõju hindamise (mitte pringlite tuvastamise) hankelepingu p-i 3.6. fikseeritud hinnaga tellib või mitte.

8.5. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus tunnistada Kolmanda isiku pakkumus edukaks ei ole Vaidlustaja toodud põhjendusest lähtuvalt õigusvastane ja vaidlustus jääb rahuldamata.

9. Vaidlustusmenetluse kulud

Kuna vaidlustusmenetlus lõpeb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel vaidlustuse rahuldamata jätmisega, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3 ja 8.

Tasutud riigilõiv 1280 eurot jääb Vaidlustaja kanda.

Hankija on esitanud tähtaegselt taotluse lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks summas 1 455 eurot käibemaksuta, 8 tunni ja 5 minuti õigusabi osutamise eest, tunnihinnaga 180 eurot käibemaksuta. Vaidlustuskomisjoni hinnangul ei vaidlustusasi mahukas ega ka keeruline, mistõttu Hankija lepingulise esindaja kulud on mõnevõrra üle paisutatud. Vaidlustuskomisjoni hinnangul on Hankija lepingulise esindaja vajalik ja põhjendatud õigusabi maht 6 tundi, summas 1080 eurot käibemaksuta ja vaidlustuskomisjon mõistab selle Vaidlustajalt Hankija kasuks välja.

Kolmas isik pole kulude välja mõistmist taotlenud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets